

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 29 (1324) 1982 m. liepos 24 d.

Melbourne

XXVII METAI

„Verčiau nusizudyti negu Rusijos kalėjime“

Koks likimas ištinka nuvykusius į Sovietų Sąjungą

„The Australian“ liepos 7 d. laidoje su didele Gontų nuotrauka aprašo istoriją, kas atsitiko Australijos autobuso šoferiui su žmona nuvykus į savo gimtinę Rusiją. Tai Gus Gont, 58 m. amžiaus, kuris praradęs 13 kg svorio šią savaitę iš Rusijos kalėjimo grįžo į Australiją. Jis 11 mėnesių buvo tardomas Rusijos kalėjime ir buvo nubastas 4 metams, bet paleistas jam dovanojus bausmę už sovietinio valiutos įstatymo peržengimą. Jo žmona Helen beveik visus metus laukė ir baiminosi, kad savo vyro jau niekad daugiau neapamatys. Rusų saugumas jam buvo leidęs savo vyrui į kalėjimą nušviesti tik pieno miltelių, džiovintų vaisių ir riešutų, daugiau nieko.

Abu Gontai kilimu yra rusai, atvyko į Australiją 1949 m. ir Australijos pilietybę priėmė 1955 m. Jie gyvena Newcastle. Jie prisiekė daugiau niekad į Rusiją nebevažiuoti.

Pasienio mieste Lvove Gontą suareštavo civiliai policininkai, kai jis iškeitė \$ 300 į rublius, daugiau gavęs negu valdžios nustatyta.

„Mes buvome paskutinę dieną Lvove grįžtant namo į Australiją. Mūsų daiktai jau buvo supakuoti. Vienas žmogus man įkyrėjo kelias dienas prašydamas jam nupirkti keletą daiktų iš turistų krautuvės, kur parduoda tik su užsienio va-

liuta. Pagaliau aš jam nupirkau už \$ 150 drabužių jo žmonai ir jo vaikams ir sutikau \$ 300 iškeisti į rublius. Tai nebuvo koks didelis nusikaltimas ir parke jam padaviau pinigų. Tada du civiliai policininkai mane suareštavo“.

Nelaimei, pas Gontą portfelėje policija rado užrašų knygutę su šimtais pavardžių, kurie gyvena Sovietuose. Gontas daugiau kaip per 20 metų siuntė dovanų pakietilius savo giminei, draugam, daugiausia drabužių. Policija jį pradėjo tardyti iš viso gyvenimo istorijos: „Man dar leido sugrįžti į viešbutį, bet už savaitės KGB išsivedė“. Gontienė pasakoja, kai jos vyras buvo suareštuotas antrą kartą, su juo per visą mėnesį nebeturėjo jo-

kio kontakto. Pagaliau savo vyrą pamatė kalėjime tokį nešvarų, apžėlusį, netekusį svorio, kad vos begalėjo atpažinti. Tada jis sušnabzdėjo jai į ausį: „Aš esu tavo vyras, gelbėk mane“.

Gontienė sako kiek ji baisiai iškentėjo tą pirmąjį mėnesį belaukdama viešbutyje. Prieš išvykdamą į Rusiją ji Australijoje buvo turėjusi du priepuolius, bet Rusijos policija iš jos atėmė vaistus, ir ji pati policijos buvo klausinėjama kasdieną net po 11 valandų ir vis tuos pačius klausimus.

Tai tik viena istorija žmogaus, kuris turėjo drąsos pasisakyti kas jam nutiko, nulindus už Geležinės uždangos į XX amžiaus tankais saugojamą didžiąją vergų valstybę. PD

BADO STREIKAI SOVIETUOSE

Sovietinė valdžia suteikė emigracijos vizą aktoriumi Kiblicky, kuris Maskvoje buvo paskelbęs bado streiką, reikalaujamas leidimo išvykti pas žmoną, gyvenančią Vak. Vokietijoje. Taip pat ir kitiems keturiems tais pačiais sumetimais bado streiką paskelbusiems sovietų piliečiams, valdžia pažadėjo duoti leidimą emigruoti pas savo artimuosius. Vienas jų jau yra atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes. Šeš toji tos pačios asmenų grupės narė užbaigė bado streiką Maskvoje, tai

buvo lietuvė Marija Jurgutienė. Ji buvo iškviesta į Vilnių su pažadu, kad josios emigracijos byla busianti peržiūrėta. Tačiau, kaip primena užsienio spaudos agentūros, sugrįžusi į Vilnių, Jurgutienė buvo milicijos sulaikyta, įsakant jai nebesugrįžti į Maskvą ir nebepalaikyti jokių ryšių su tada dar ten badaujančiųjų grupe. Užsienio spaudos agentūrų žiniomis, bado streiką Chernogorske paskelbusi taip pat krikščionių sekmininkų bendruomenės narė Lidia Vashchenko, kuri su šeima jau eilę metų laukia emigracijos leidimo. Tuo pačiu tikslu Maskvos raudonojoje aikštėje protesto demonstraciją surengė trys vokiečių kilmės sovietų piliečiai, kuriuos milicija tuoj suėmė.

LRTV

MAIRONIO

23 „PAVASARIO BALSAI“

Lietuvių rašytojų draugijos suvažiavime gegužės viduryje Clevelande, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, buvo išstatytos iki šiol išėjusios Maironio pavasario balsų laidos. Lietuvių Rašytojų Draugijos pirm. poetas Bernardas Brazdžionis priskaičiuoja iš viso 23 „Pavasario Balsų“ leidimus. Šeši leidimai pasirodė, Maironiui dar esant gyvam. Kiti - po jo mirties. Išėvijoje paskutinis „Pavasario Balsų“ leidimas išėjo prieš 30 metų. Spaudoje yra keliamas sumanymas nauju „Pavasario Balsų“ leidimu atžymėti jubiliejinius Maironio metus. Maironis savo laiku kreipėsi į Lietuvos jaunimą. Ir šiandien jo kreipimasis yra nemažiau aktualus jaunajai lietuvių kartai: Paimsme arklą, knygą lyrą ir eismę Lietuvos keliu! Mylėk jos kalbą, senovės būdą, jos girių kvapą, žaliąsias pievas!

LRTV

Lietuvio kalinio balsas iš
Kazachstano lagerio

KOVOS SESEI !

Nors tavo rankos silpnos ir
beginklės.
Nebetikėk, kad tau jau lemta žūt.
Sirdies drąsa kovok už tą, kas
gimta,
Tikėjimu į pergalę didžiu.

Ir jei nuvargins kovos kelias
ilgas,
Tvirčiau tikėk, tikėk ir nesustokl
Ir ženkl su tais, kas saulės
pasilgę.
Su tais, kas priešai melo ir
klastos !

J. Burė

1955. II. 16

LIETUVIAI PASAULYJE

— Los Angeles lietuvių parapija taip pat ir šiais metais, birželio 20 d. surengė tradicinę Lietuvių Dieną, kurios metu buvo pagerbtas poetas Bernardas Brazdžionis, jo amžiaus 75 metų sukakties proga. Lietuvių Dienų programą sudarė koncertas, meno paroda, įvairios paskaitos.

— Italijos dienraštis „Il Tempo“ savo skaitytojus supažindina su žymiu lietuvių kino režisierium, Arūnu Zebriūnu ir paskutiniu jo filmu „Kelionė į Rojų“. Arūnas Zebriūnas tarptautinėje kinematografijoje yra pripažintas kaip lietuviškos poetinės kinematografijos kūrėjas, laimėjęs tarptautines premijas. Šalia Zebriūno straipsnyje minimas filmo fotografijos direktorius Jonas Gričius, bendradarbiavęs su Zebriūnu, naująjį filmą gaminant Lietuvoje.

— Prof. dr. Vytautas Bieliauskas drauge su žmona dr. Danute ir tarptautinės medicų fundacijos grupe išvyko trim savaitėm į Kiniją ir Tibetą, susipažinti su vietos medicinos ir gydymo metodais, tų kraštų kultūra, pasidalyti mintimis bei praktika ten vykstančiuose medicinos seminaruose. Tai bene pirmoji svetimų šalių grupė, kuri po daugelio metų studijų tikslais lankosi Tibete.

— Praėjusiais metais Vakarų Vokietijoje įsisteigęs Lietuvių Kultūros Institutas artimoje ateityje pradės spausdinti savo leidinių seriją. Pradžioje leidiniai bus sąsiuvinio formato, neperiodiniai, skelbs istorinę ir bibliografinę medžiagą bei specialias studijas. Lietuvių Kultūros Instituto Vakarų Vokietijoje centras yra Huettenfelde.

— Pietų Amerikos kraštų lietuvių bendruomenių pirmininkai neseniai Sao Paulyje įvykusiame savo suvažiavime nutarė sekantį Pietų Amerikos lietuvių kongresą sušaukti 1984 metais liepos mėnesį Venecueloje, Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero penkių šimtų metų sukakties proga. Venecueloje, kaip žinoma, yra vienintelis pasaulyje šv. Kazimiero vardu pavadintas miestelis. Pietų Amerikos lietuvių bendruomenių pirmininkų sekantis suvažiavimas įvyks ateinančiais metais Čikagoje, Pasaulio Lietuvių Dienų metu.

— Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių bendruomenės rengiamą septintąjį lietuvių tautinių šokių šventę įvyks 1984 metais liepos mėnesio pirmą dieną Clevelande. Šventė yra parinktos Clevelando Koliziejiaus patalpos. Tai naujas ir modernus arenas pobūdžio kompleksas, specialiai pastatytas didelio masto renginiams. Aplink areną yra 17 tūkstančių sėdimų vietų. Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje jau yra pradėti septintosios lietuvių tautinių šokių šventės parengiamieji darbai.

— Lietuvių Informacijos Centras New Yorke pagamino naują skaidrių seriją, pavadintą „Žmogaus teisių sąjūdis Lietuvoje“. Seriją sudaro 36 skaidrės ir tekstai su paaiškinimais anglų kalba apie Lietuvoje vykdomus religinių ir tautinių teisių pažeidimus. Skaidrės yra skirtos amerikiečių organizacijoms, universitetams, knygynams, parapijoms, televizijos stotim ir galės būti panaudotos dokumentacijai apie lietuvių vedamą kovą už tautos ir žmogaus teisių apsaugojimą. Lietuvių Informacijos Centras New Yorke yra taip pat parengęs lietuvių pogrindžio spaudos kilnojimą parodą.

— Amerikiečių savaitinis žurnalas „US News and World Report“ straipsnyje apie amerikiečių valdžios pareigūnus, turinčius įtakos įpairose viešojo gyvenimo srityse, mini lietuvių Vladą Adamką. Praėjusių metų rudenį amerikiečių valdžia jį paskyrė Vidurio Vakarų regionų gamtos apsaugos skyriaus viršininku.

KGB pastangos suniekinoti išeiviją

Buvusio kagebisto latvio I. Lesinsko liudijimas L. Kairio teisme

Liudo Kairio byloje Čikagoje pereitą mėnesį be kitų liudininkų, kurių iš abiejų pusių buvo 50-60, mums įdomų liudijimą pateikė latvis Imants Lesinskis. Bent trumpai susipažinkime su juo. Gimė 1931 m. Latvijoje. 1956-1978 m., taigi 23 metus dirbo Sovietų NKVD — KGB tarnyboje, eidamas įvairias pareigas, pasiekė aukštą tarnybos laipsnį. Ilgesnį laiką dirbo Sovietinės Latvijos kultūrinių ryšių su užsieniu palaikymo tarnyboje "Dzimitines Balsas" redakcijoje. Organizavo Sovietų žvalgybą vokiškai kalbančiuose kraštuose, ypač Vakarų Vokietijoje. Paskutinė jo tarnyba buvo Jungtinių Tautų sekretariate New Yorke, iš kur jis pasitraukė į Vakarų 1978. IX. 5 ir Vašingtone paprašė politinio pabėgėlio teisių, kurias ir gavo.

Imants Lesinskis priklauso prie tų Sovietų pabėgėlių, apie kuriuos sovietai skelbia "surasią bet kuriame pasaulio krašte". Jis yra tam tikrų JAV įstaigų saugojamas ir globojamas. L. Kairio teisme jis žinoma nepasirodė, tačiau teismo posėdžio metu buvo pateiktas jo notarinis liudijimas 56 mašinosraščio puslapių apimties.

Mums įdomi ta liudijimo dalis, kuri pateikia duomenų apie tai, kaip Sovietų žvalgybos įstaigos seka Pabaltijo kraštų išeivius. I. Lesinskis labai gerai žino latvių išeivijos sekimo būdus bei metodus. Tačiau tie patys metodai esą taikomi ir lietuviams su estais. Jis pažinojo savo bendradarbius lietuvius — gen. Vl. Karvelį, V. Kazakevičių, M. Zaskėvičių, Joną Lukoševičių ir kitus.

Vienas iš didžiausių KGB uždavinių yra infiltruoti į pagrindžio veiklą ir į išeivijos inteligentų bei jų organizacijų tarpą savo agentus, kurie informuotų KGB institucijas apie jų veiklą ir sprogdintų tas organizacijas iš vidaus.

Siam reikalui buvo įsteigti KGB padaliniai bei jų įstaigos Rygoje, Vilniuje, Taline. Tai taip vadinamos "Kultūrinių ryšių palaikymo draugijos". Šiai akcijai vykdyti Rygoje leidžiamas "Dzimitines Balsas", Vilniuje "Gimtas Kraštas" (anksčiau "Tėvynės balsas"). Panašus leidinys yra Estijoje, o rusams emigrantams skiriama "Rodina" (Tėvynė). Spausdinamos įvairios brošiūros.

Faktiškasis tų leidinių leidėjas — KGB, redaktoriai ir bendradarbiai — KGB pareigūnai. Visa akcija nu-

.....
BRONIUS KVIKLYS
 Mūsų specialus bendradarbis
 Čikagoje

kreipta prieš išeiviją ir jos vadus. Pastaruoju metu išplėsta akcija diskredituoti išeivijos veikėjų gerą vardą tuose kraštuose, kur jie dabar gyvena. Siam reikalui buvo renkamos apie juos įvairios žinios ir "įrodymai", kad jie II pasaulinio karo metu "nusikalto žmoniškumui", talkino vokiškiems naciams, žudė nekaltus gyventojus ir tuo padarė "sunkius nusikaltimus".

Niekinant vadus ar šiaip iškilinius išeivius, tuo pačiu niekinamos ir tos organizacijos, kurioms jie vadovauja ar priklauso. Sovietams labai svarbu apšaukti išeivijos veikėjus "kariniais nusikaltėliais" ne tik užsienyje, bet ir krašto viduje, nes Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje tebėra gyva nacionalinė dvasia. Ypač Sovietams nepatinka karinio pobūdžio organizacijos, kurių pirmoje eilėje įrašyti latvių "Dauguvos vanagai", apjungę keletą tūkstančių išeivių latvių įvairiuose pasaulio kraštuose.

Kadangi dokumentinių įrodymų dažniausia nebūna, Maskvoje buvo įsteigta speciali KGB institucija, kuri tokius dokumentus falsifikuoja, naujus gamina. Lygiagrečiai vykdomas tam tikrų asmenų sekimas, griežtai kontroliuojamas susirašinėjimas su giminėmis. Visi emigrantai yra sekami. Sekama jų spauda, renkamos iškarpos, daromos kopijos, išrašai. Sekami ir iš užsienio atvykę turistai, stebima su kuo jie susitinka, registruojami jų pokalbiai. Labai žiūrima, kad turistai neįveiktų užsienyje išleidžiamų knygų, laikraščių, žurnalų. Prieš politinius veikėjus užsienyje rašomi straipsniai, kuriuose jie šmeižiami, apšaukiami "kariniais nusikaltėliais". Toki rašiniai verčia mi į svetimas kalbas ir siuntinėjami tų kraštų laikraščiams, Izraelį įskaitant. Izraeliui teikiamas ypatingas dėmesys ir todėl, kad žydi šioje srityje labai aktyvūs ir šia prasme gerai talkina Sovietų žvalgybos įstaigoms.

Sovietų įstaigoms, kaip žinome, padedant Izraelio institucijoms, pavyko prarasti JAV įstatymą kelti bylas čia gyvenantiems išeiviams. Šios bylos nėra kriminalinės, bet "teisinės". Tačiau ne teisė ir teisingumas Sovietams rūpi — atvirki-

čiai, išeivijos veikėjų suniekinimas. Šių bylų kėlimui daug padėjo ir Helsinkio paktas. Sovietai vykusiai išnaudojo "žmogaus teisių puoselėjimo" punktus.

Akcijos tikslas suniekinoti išeivijos vadus, spaudos darbuotojus, kultūrinius veikėjus. Stengiamasi "dokumentiniais įrodymais" sukelti prieš išeiviją pasaulio opiniją. Nepatinka ir išeivijos politinė veikla, ypač reikalavimas atitraukti ginkluotus Sovietų pajėgas iš Estijos, Latvijos, Lietuvos. Keliant bylas nesą labai svarbu, ar jie savo tėvynėje karo metu tą ar kitą padarė ar nepadarė, svarbu, kad dabar išeivijoje užima vadovaujančias vietas. Tiek iš I. Lesinsko parodymų. L. Kairio byloje.

L. Lesinsko šiame teisme pateiktas priesaikinis liudijimas, o taip pat jo ankstesni pareiškimai, paskelbti latvių išeivių spaudoje, įdomūs ir lietuvių išeivijai. Ir mes galime pasidaryti išvadas, kad esame Sovietų KGB agentų (jų tam tikras skaičius yra mūsų centrinėse organizacijose, spaudoje) sekami, skaldomi. Tokius reiškinius galėjome pastebėti dviejų "Lietuvių Bendruomenių" atsiradime. Panašių reiškinų buvo mūsų karinio pobūdžio organizacijose, kai kurių politinių partijų likučių tarpe. Taigi gerai padarė Lietuvių šaulių sąjunga, specialiu pareiškimu atsirbojusi nuo mūsų priešų užmačių, kuriuos, rodosi, reiškęsi ir šioje skaičiumi gausioje (apie 3.000) organizacijoje.

Jau kuris laikas išeivijos vadų suniekinimas planingai vykdomas ir tam tikroje išeivijos lietuvių spaudoje. Skaitant ir studijuojant I. Lesinsko liudijimą, galime gerai atsekti, kaip Sovietų agentai veikia mūsų tarpe ir skaudu darosi, kad mes leidžiame jiems laisvai veikti, kalbėti mūsų susirinkimuose, išleidžiame juos net į centrinės mūsų organizacijos, partijas, tuo pačiu leisdami jiems čia mums stebėti, "veikti", o kartais mes dar mokame jiems ir algą.

JAV buvo sudarytos sąlygos kelti bylas čia gyvenantiems ir dažniausia JAV pilietybę turintiems politiniams emigrantams. Amerika tokias bylas leido vesti ir netgi apmoka jų išlaidas, nežiūrėdama faktų, kad ji nėra pripažinusi Lietuvos, Latvijos, Estijos okupacijos. Vadinasi, Amerika pati nusizengia savo nuostatams.

Minėtoms byloms kelti įstaiga Vilniuje veikia jau daugiau kaip 20 metų. Jos "surinkta medžiaga" ir įvairūs klastoti dokumentai bei falsifikacijos pateikiama Izraelio įstaigoms, kurios savo ruožtu jau pasirūpina pradėti tas bylas Specialios investigacijos įstaigos pagalba.

Vienas žymiausių ir didžiausių Izraelio bei Investigacijos įstaigos pareigūnas "žurnalistas" — kagebistas Vytautas Zeimantas buvo okupu. Lietuvoje įvertintas ir pagerbtas. Pareiškime sakoma, kad jam suteikta piniginė premija "už publicistiką kontropropagandos klausimais, buržuazinės ideologijos demaskavimą". Judas gavo savo grašius.

Įvykiai

● **Viktorijoje** prie Portlando miestelio, esančio ant jūros kranto 373 km į vakarus nuo Melbourne, ALCOA plieno lydykla atidėjo savo \$ 1.500 milijonų projekto statybą iki 1985 m. kai elektros jėgainės neduoda elektros papiginiui, ir dabartine kaina atimtų 20-30 procentų pajamų. Darbo neteko apie 3.000 darbininkų. Opozicijos liberalų lyderis Mr. Thompson sako, kad šiam projektui priešinasi AL partijos socialistų kairioji grupė, kai plieno liejykla būtų pati didžiausia pietų pusrutulyje. Projektui ALCOA jau išleido \$ 250 milijonų.

● **Perthas.** Vakarų Australijos valdžia pradėjo stiprią akciją užbaigti priverstinį darbininkų priklausymą unijom ir skelbia patraukianti į teismą didelę Hamersley kasyklų kompaniją, kuri iš darbo atleido tarnautoją, išstojusį iš unijos. Valdžia sako: darbo principas yra kiekvienam norinčiam dirbti, o ne vien tik unijų nariams.

● **Viktorijos** darbavųjų federacijos direktorius Ian Spicer skelbia, kad Australija bent kas antri metai pastatytų po vieną karo laivą ir tai suteiktų darbo 4.000 žmonių ir pinigai liktų savo krašte, karo laivų neperkant iš užjūrių. Iki šiol Australijos pastatytas tik vienas karo laivas, o vis kiti pirkti svetur.

● **Londonas.** Virš 100 britų meno žvaigždžių suruošė patriotinį koncertą liepos 18 d. padėti dėl Falkland salų kovose žuvusių šeimoms ir gavo pelno virš \$ 850.000. Bilietai į koncertą buvo iki \$ 425, dalyvavo koncerte virš 2.500 žmonių. Koncertas tęsėsi 3 valandas. Princas Charles padėjojo menininkams, kurie patriotiniam reikalui aukojo savo talentą, laiką tiems, kurie savo gyvybę rizikavo, ginami Britanijos vėliavą. Falkland salose kovos vyko 74 dienas, ten žuvo 256 britų kariai, kol birželio 14 d. Argentina kapituliavo.

● **Londonas.** Scotland Yardas suėmė britą Geoffrey Prime, 44 m., kuris per 10 metų sovietams perdavė daug slaptų dokumentų. Britų parlamente atstovai klausia: kiek svarbių dokumentų nuėjo į Maskvą apie britų ir jų alijantų saugumą?

● **Tarptautinės** Krikščionių Tarybos pirmininkas amerikietis Dr. Carl McIntire spaudai pateikė raportą, kad pernai iš Zenevos atvykusi į Australiją Pasaulio Bažnyčių Tarybos komisija ištirti aborigėnų sąlygas, buvo komunistų žygis. Dr. McIntire sako, kad Australija nėra rasistinė valstybė, kaip iš Zenevos atvykusi komisija bandė pasaulį įtikinti, kad Australija yra tokia. Komunistai apsidengia krikščionyste, kaip vienas avies kailiu. Komunistai siekia kuo greičiau Australiją užvaldyti savo žygyje laimėti pasaulio viešpatavimą, — praneša "The Sun" liepos 20 dieną.

● **Iranas,** po 22 mėnesių kovų su Iraku, atsikovojo savo teritoriją ir liepos 14 d. pradėjo naują ofenzivą, puolė į pietų Irako didįjį uostą Basrą, nuo sienos už 32 km. Irako kariuomenė atsitraukdama savo priešą įvyliojo į smėlyną dykumą kaip į spastus ir ten paklojo Irano 3.479 karius, per 40 tankų. Iranas skelbia kovose žuvus Irako 800 karių, sunaikino 116 tankų. Jei tie skaičiai išpūsti, vistiek ji rodo kovų smarkumą, kai abiejose pusėse sutrukdė po 100 tūkstančių karių. Sovietai remia abi puses savo ginklais.

● **Londonas.** Airių IRA pradėjo naują teroro bangą. Liepos 20 dieną sprogo bomba automobilyje pro šalį jojant karališkai sargybų kuopai, kita parke po muzikantų estradą. Žuvo 9 kariai, sunkiai sužeisti 52 kariai ir civiliai.

TĒVIŠKĒS AIDAI

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Pr. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 20. Kituose kraštuose \$ 25. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

SENELIŲ GLOBA

Jungtinių Tautų Pasaulinė Asambėja dėl Senelių globos šiuos 1982 m. yra paskelbusi Senelių globos metais. Senstantieji žmonės yra vertingas kiekvienos tautos išteklius, kad jų gyvenimo praktika, energija būtų panaudota pagerinti bendruomenės gyvenimą. Šios dienos jaunimas rytoj bus senimas. Pagerinti senų žmonių gyvenimą reiškia taip pat sustiprinti ir jaunimą. Pasaulyje 1975 m. buvo 350 milijonų žmonių virš 60 metų amžiaus. Šio šimtmečio gale jų bus apie 590 milijonų, o 2025 metais virš 60 metų amžiaus bus apie 1.120 milijonų, virš 80 metų bus apie 110 milijonų. Ilgas amžius nau da ar našta? Tam Pasaulinė Asambėja ruošia tarptautinį planą ir prog ramą padėti seneliams.

Yra klaidinga manyti, kad visi žmonės sulaukę 60 metų yra jau seni. Tai kada žmogus yra senas? Žmonės yra skirtingi ir susensta įvairiu amžiumi. Yra gana senų žmonių, kurie savo dvasia, savo siekimais yra jauni, ir yra jaunų, kurie savo moralę be laiko susenę. Pernai Adelaidėje Senėjimo su ruošime simpoziume Dr. Jeanete Lyn nurodė, kad universitetų medicinos studijose stebėtina mažai liečiama senėjimo problema ir Australijoje seni žmonės paprastai laikomi daiktais, o iš tikro jie yra asmenys, reikalingi pagarbos, meilės, paslaugumo. Moterys gyvena ilgiau negu vyrai ir jos lengvai prisitaiko naujom sąlygom. Šv. Raštas moko užjautimo ir pagarbos seniems žmonėms. Seni žmonės nie kados neturi iš jaunesnių pajusti, kad jie jau nebereikalingi. Daugelyje senovės civilizacijų seni žmonės buvo įstatymų leidėjai, patarėjai, valdytojai, bendruomenės dvasiniai vadai. Psichologai tvirtina, kad seni žmonės greičiau gal nors išmoka negu apie juos kalvojama ir gali vertingai prisidėti prie bendruomenės pažangos.

Šių metų pradžioje popiežius Jonas Paulius II Romoje prieš akis audiencijoje turėdamas virš 50.000 žmonių pasakė, kad seni žmonės yra daugiausiai nusipelnusi žmonių grupė, bet jiems dažnai nėra parodomas pakankamas dėmesys. Popiežius su gilia pagarpa lenkiasi prieš senus žmones ir visus kviečia su juo išreikšti pagarbą senatvės sulaukusiems žmonėms. Senatvė, kas jos sulaukia, yra žmogaus gyvenimo tarpsnių apvainikavimas ir neša derlių viso, kas per gyvenimą buvo išmokta, atlikta, atsiekta. Senatvės sulaukę žmonės yra ypė brangūs kiekvienai šeimai, kiekvienai bendruomenei. Jie daug gali padėti jauniems tėvams ir mažiems vaikams savo žinojimu, išmintimi, patirtimi. O mūsų lietuviškame gyvenime vyresniųjų bei senelių pagalba galima nepaprastai daug atsiekti, sužadinant jaunoje kartoje Dievo ir Tėvynės Lietuvos meilę, perduodant mūsų lietuvišką brangiausių turtą — lietuvių kalbą, kad ji nepradingtų Australijoje. PD

Sydnėjaus Lituanistiniai kursai imasi iniciatyvos

Liepos 11 d. per lietuviškas šv. Mišias prel. P. Butkus ir kun. P. Mortūzas paminėjo mūsų žymaus poeto, kunigo ir rektoriaus. Maironio įnašą lietuvių tautai.

Tą pačią dieną 3 val. Sydnėjaus lietuvių klubo salėje Sydnėjaus Lituanistiniai kursai, padedant režisieriui Pauliui Rūteniu, surengė Maironio Akademiją - minėjimą. Atsidarė skoningai papuošta scena nu dideliu Maironio portretu, pieštu žinomo dailininko V. Meškėno, ir dviem nuotraukom tautinių juostų. Minėjimą atidarė SL kursų abiturientė Rita Barkutė. Pranešėja Jūlytė Stašionytė perėitė metų abiturientė. Invokacija - žodis prel. P. Butkaus.

Įnž. V. Juška paskaitė apie Maironio gyvenimą, jo didelį įnašą lietuviams ir jo patriotizmą sunkiais lenkinimo ir rusinimo laikais. Meninė dalis prasidėjo labai gražiai surežisuotu gyvu paveikslu, grojant Lietuva brangi.

Visi eilėraščiai skaityti per šį minėjimą buvo sukurti Maironio. Visi skaitytojai - dabartiniai Sydnėjaus Lituanistinių kursų mokiniai ar buvę mūsų abiturientai, pasipuošę tautiniais rūbais. Regina Lašaitytė paskaitė Mano Gimtinė, Marina Cox Nuo Birutės kalno, o Mikas Burokas - Trakų pili.

Neseniai susikūręs Moterų ansamblis: M. Reisgienė, M. Kavaliauskienė, I. Dūdaitienė, O. Maksvytienė, M. Cox, L. Gaidžionienė, E. Schutz, J. Burokienė, D. Ankiėnė padainavo tris dainas: Augo Putinas, Minagantis ir Nedėlios rytą.

Sios moterų grupės iniciatorius yra Paulius Rūtenis. Grupė yra įdomi tuo, kad dainos yra dainuojamos liaudiškai, jų klausant prisimena kaime girdėtos sutartinės, pavakaryje šeimynai ir kaimynams susirinkus po liepomis, ir dainuojant iš visos širdies. Tautiniais rūbais pasipuošę visos moterys buvo nuometuotos, tai irgi naujovė mūsų scenoje, priduodanti mano manymu orumo ir didingumo.

Jonas Pečiulis paskaitė satyrinį eilėrašį Spiauki draugai, Kristina Cox - Mergaitė. Sekantis vaizdas: du piešiniai žmogaus didumo, senovės Lietuvos kariai, raguoti ir barzdoti su kalvajais rankose slankioja it dvasios po sceną, grojant pokštei Maironio Milžinų kapai, Kur lygūs laukai, muzika Tallat-Kelpšos, dainuoja Kučingis.

Romantišką poemą Jūratė ir Kas tytis paskaitė trys mergaitės: Marina Cox, Linda Bieliūnaitė ir Kris-

IGNORUOJA IMIGRANTUS

Adelaidės katalikų "The Southern Cross" liepos 15 d. paskelbė straipsnį apie imigrantų ignoravimą. Adelaidės arkivyskupo Dr. Gleeson 25 metų vyskupavimo jubiliejaus pamaldose katedroje dalyvavo daug etninių grupių, jaunimas puikiais tautiniais rūbais, vėliavomis, etniniais chorais. Tai buvo naujovė tikrai dvasinės reikšmės, įspūdingai tikra daugiakultūra, teikdama elementarią vertybę ir asmenybių pripažinimą. Bet tuo ir baigėsi tarp katedros sienų. Autorius pirkto po to keturias savaites "The Southern Cross", bet nerado nei vienos nuotraukos iš tų gražių pamaldų. Buvo įvairių straipsnių ir nuotraukų, bet imigrantai buvo nustumti į šalį. Toks imigrantų traktavimas daugelį atvėšins, - baigia autorius savo straipsnį.

tina Vigininkaitė.

Šią naktį ir Oi rūta, rūta vėl atlieka ansamblis. Ričardas Cervinskas paskaitė Vilnius prieš aušrą, o Rita Barkutė Poeto noras. Sekė gyvas paveikslas Mano gimtinė, žodžiai Maironio, muzika Kacijausko, solistas Kutkus. Matėme verpėją prie ratelio, apsuptą namiškių, jaunų ir senų.

Poemos įžangą Kur šiandieną jina? paskaitė Jūlytė Stašionytė.

Pabaigai įspūdingai buvo atlikta Jaunimo giesmė, deklamuojuojant kur sų mokiniais: Justinui Anku, Jonui Pečiuliui, Mikui Burokui, Raimundui Stašioniu ir Ričardui Cervinui. Jiems pritarė visos kursų mokinės, jaunimui atsukant į Maironio portretą.

Minėjimui pasibaigus ALB Apylinkės pirm. Dr. A. Mauragis, pavaduodamas K. Stašionį, pranešė, kad Australijos Lietuvių Fondas atsuntė pinigines premijas dviem geriausiai baigusiom Lituanistinių kursų 1981 metų abiturientėm — Vidai Viliūnaitėi ir Jūlytei Stašionytei. Reikia pasidžiaugti, kad Sydnėjaus Lituanistiniai kursai ryžosi surengti šį minėjimą, pageriant tautos žadintoją ir dainių Maironį, 120 metų jo gimimo ir 50 metų jo mirties sukaktuvių progą. Šiais laikais visur ir visiems trūksta laiko,

trūksta jo ir gimnazijos mokiniams, lankant australišką gimnaziją penkias dienas per savaitę. Džiaugiamės tais, kurie šeštadieniais lanko Lituanistinius kursus, ateina į Ashfieldo gimnaziją pasimokyti lietuviškai ir apie Lietuvą. Pora valandų yra per trumpas laikas išmokyti bet kokią kalbą. Jaunimas lietuvių kalbą gerai išmokyti gali tik nuolat girdėdamas ją namuose ir kasdien kalbėdamas lietuviškai su namiškiais. Džiugu, kad gausus būrys kursantų dalyvavo šiame minėjime ir susipažino su Maironio kūryba. P. Rūtenis įdėjo daug širdies, ruošdamas šį minėjimą. Vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo šie asmenys: M. Cox, dailininkas V. Meškėnas, mokytoja A. Janavičienė, V. Kabailienė, A. Dudaitis, K. Ankus ir E. Lašaitis. Sydnėjaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos D-jos valdyba paruošė dalyviams kavos. Klubo vadovybė pavedė skaitykloje Dočkaus kambaryje spintelę, kur bus laikomos Lituanistinių kursų knygos. Tokiu būdu klube bus nors ir mažas nuolatinis Lituanistikos kursų centras. Į minėjimą atsilankė daug žmonių. Ramovėnai savo metinį susirinkimą perkėlė į vėlesnę valandą, kad galėtų šiame minėjime dalyvauti. Ačiū visiems.

V. Kabailienė

POSEDŽIAVO ALK FEDERACIJOS VALDYBA

Valdybos nariai labai uoliai dalyvauja posėdžiuose, suvažiuodami iš įvairių ir tolimų priemiesčių į Parapijos namus Kensingtone. Posėdis vyko liepos 20 d. vakare. Su Federacijos Dvasios Vadu kun. Pr. Vaseriu sukalbėjus maldą, posėdį pravedė pirmininkas Valentinas Čižauskas. Svarbiausias valdybos darbas, tai Tėviškės Aidų leidimas, kai laikraštis reguliariai kas savaitę eina jau dvidešimt septintus metus. Jų pagerinimui nupirktas klisografas, kuriuo operuoti jau baigia išmokyti kun. Pr. Vaseris.

Rugpjūtis Australijoje yra katalikiškos spaudos mėnuo. Kur tik atnašaujamos lietuviškos pamaldos, mūsų kunigai padarys bažnyčioje rinkliavą Tėviškės Aidams. Valdyba tikisi, kad visi lietuviai krikščionys, katalikai savo auka prisidės, kad Tėviškės Aidai galėtų gyvuoti šiame laisvame krašte, nors labai pabrango laikraščio persiuntimas paštu ir iškilo kitos visos spausdinimo kainos. Ypatingai svarbu, kad visi skaitytojai apsimokėtų prenumeratas. Už praėjusius ir šiuos metus skaitytojai dar skolingi gerokai virš \$ 5.000.

Tėviškės Aidų didžioji loterija vyksta sėkmingai, bilietai platina mi visose kolonijose po 50 centų. Vertingų laimėjimų traukimas vyks Melbourne rugsėjo 5 d. Dar daug neišparduotų biletų, bet valdyba tikisi visų lietuvių gėrąširdškumu įsigyti šių biletų.

Tėviškės Aidų balius Melbourne vyks Lietuvių namuose spalio 2 d. — šeštadienio vakare. Tai Melbourne ir apylinkių Tėviškės Aidų skaitytojų, rėmėjų metinis susitikimas, kuriam jau ruošiamasi.

Daiktinė loterija Melbourne vyks prie šv. Jono bažnyčios didžiojoje salėje rugsėjo 19 d. sekmadienį. Šiai loterijai fantus jau galima įteikti valdybos nariams. Tik tokiais visais parengimais galima sutalinti

lėšų laikraščio leidimui, nes vien iš prenumeratų laikraštis negalėtų išsilaikyti.

Federacijos XVI Suvažiavimas vyks Melbourne laike Lietuvių Die nų gruodžio 27 d. - pirmadienį, Lietuvių namuose. Kiekviena organizacija ar vienetas Suvažiavimui gali išrinkti ar paskirti po 3 atstovus.

PD

POPIEŽIAUS KELIONĖ ORU

Popiežiaus Jono Pauliaus II kelionė į Didžiąją Britaniją iš visų oro linijų lėktuvų buvo parinkta saugiausia ir kruopščiausiai paruošta "British Caledonian Airways" lėktuvais ir po pačią Britaniją skraidyti malūnsparniu buvo parinktas, kaip saugiausias, "British Caledonian Helicopters". Šios lėktuvų oro linijos pirmininkas Adam Thomson asmeniškai pasitiko Popiežių jam paskirtam lėktuve ir padėjo už suteiktą garbę ir privilegiją patarnauti Popiežiui ir jo gausiemis palydovams kelionėje.

Šios "British Caledonian Airways" generaliniu agentu Viktorijos valstijai yra vienintelė lietuvių kelionių įstaiga Australijoje, kurios savininkas yra Balyis ir Jonas Stankūnavičiai.

PD

Sugrįžus iš Lietuvos Dienų Adelaidėje, Canberros Apylinkės valdyba sušaukė susirinkimą ir išrinko komitetą, kuris rūpinasi, kad 1984 m. Lietuvos Dienos būtų jų mieste. Jie jau gavo provizorinę Sydnejaus Apylinkės valdybos sutikimą ir pradėjo užsakinėti sales.

Pereitais metais Krašto valdyba savo aplinkraščiu kreipėsi į Australijos lietuvius, kad atvirai spaudoje pasisakytų dėl šio reikalo, tačiau niekas neparasė ir niekas apie tai nekalbėjo.

Šiais metais Didžiąją Savaitę prieš Velykas Melbourne buvusios Darbo konferencijos metu Canberros atstovai vėl iškėlė šį reikalą, bet viskas buvo palikta spręsti Krašto Tarybos suvažiavimui gruodžio 28-30 dienomis. Laiko nedaug beliko ir jeigu norime, kad Krašto Tarybos suvažiavimas neįklmptų į bereikalingus ginčus, jau dabar atėjo laikas klausimą pasvarstyti, kad suvažiavime atstovai žinotų apie ką reikalas sukasi.

Matydamas, kad kiti mūsų laikraščiai beveik kas savaitę bando dėl ko nors prisikabinti prie dabartinės Krašto valdybos ir, kaip paprastas provincijos žmogus nesuprasdamas kuris mūsų laikraštis yra naudingesnis bendruomenei, nutariau rašyti tam, kuris palaiko bendruomenę, jos nepuola ir yra plačiausiai skaitomas.

Jau dabar Canberros lietuviai turėtų spaudoje paaiškinti savo planus. Mums rūpi ar užteks vietos apgyvendinti svečius ir žiūrovus, nes Sporto, Tautinių šokių ir Dainų šventės be žiūrovų minios būtų betikslės. Kai ruošiamos Lietuvos Dienos Adelaidėje, Melbourne ir Sydnejuje, tai tik tų vietovių lietuviai sudaro didžiąją dalį koncertų ir parengimų dalyvių - žiūrovų.

Visi dabar yra jau seniai skolas išsimokėję ir nebeprisiklauso prie vargšų beturčių, todėl apsimokėti už hostelių gali išgalėti visi.

Mes žinome, kad Canberroje be-

LAIKAS PASISAKYTI

Reikalas pasisakyti ir rimtai pasvarstyti liečia Canberros lietuvių pasiūlymą 1984 m. Lietuvos Dienas rengti Australijos Federalinėje sostinėje.

veik visi lietuviai dirba valdiškoje įstaigoje ir turi daug inteligentijos, todėl gali sudaryti darbingą Lietuvos Dienų komitetą.

Jie nerodo noro sudaryti naują Krašto valdybą, bet prieš Velykas Darbo konferencijoje iš Sydnejaus atstovų nugirdau, kad Melbourne esanti Krašto valdyba su tiktu pasilikti dar dviejų metų kadencijai, jeigu Krašto Tarybos suvažiavimas tam pritartų.

Krašto valdyba dviem kadencijom Sydneje mieste būtų netikslu, nes po Canberros, Lietuvos Dienos 1986 m. turėtų būti Adelaidėje, kadangi Pietų Australija tais metais švenčia 200 metų sukaktį ir į šventės programą jau yra įtrauktos Australijos Lietuvos Dienos. Jeigu taip išeitų, tai Sydneje gautų Lietuvos Dienas tik 1988 m.

Dabartinė Krašto valdyba Melbourne yra darbšti ir energinga. Nors per sportininkų konferenciją vienas šlapio sniego mėgėjas, norėdamas neleisti Krašto valdybos pirmininkui kreiptis į sportininkus, prilygino Krašto valdybą prie "fašistinės juntos", bet tuo tik save pažemino ir įžeidė ne vien tik Krašto valdybą, bet ir visą Australijos lietuvių bendruomenę. Ar šis negražus išsišokimas buvo padarytas sąmoningai ar tik keršijant už draug Noreikos koncertų Melbourne ir Adelaidėje nesėkmę, reikės išsiaiškinti per Krašto Tarybos suvažiavimą.

Grįžtant prie Lietuvos Dienų reikalo norėčiau pasiūlyti:

1. Jau dabar spaudoje šį klausimą išgildinti, kad suvažiavę Krašto Tarybos atstovai turėtų savo nuomonę.
2. Jeigu mūsų meniniai vienetai

ir Krašto Tarybos atstovai pritaris, 1984 m. Lietuvos Dienas daryti Canberroje, 1986 Adelaidėje, 1988 m. Sydneje ir 1990 m. Melbourne.

3. Prašyti, kad Melbourne esanti dabartinė Krašto valdyba pasilik-

tų 1983-1984 metų kadencijai savo pareigose.

4. Prašyti Canberros Lietuvos Dienų komitetą padaryti spaudoje viešą informaciją apie savo projektus.

Jeigu mes dabar išsiaiškinsime ir visi pasisakysime, tai sutaupysime daug laiko ir energijos per Krašto Tarybos suvažiavimą, kur reikia daugiau laiko mūsų mokyklų, jaunimo, kultūros ir politinės veiklos klausimams.

Pov. Norkus

Pavergtų Tautų savaitė Sydnejuje

Pavergtų Tautų savaitė šiais metais Sydnejuje buvo atžymėta Motorkada liepos 10 d. Iš Wentworth Parko apie šimtą mašinų, autobusų ir sunkvežimių su atitinkamais šūkiais ir plakatais 11 val. ryto pajudėjo link Sydnejaus gatvių. Lydint judėjimo policijai, sekė Pavergtų Tautų sunkvežimis, vairuojamas A. Kramiliaus. Sunkvežimis buvo paruoštas šiai demonstracijai su atitinkamais užrašais ir visų pavergtų tautų skydais. Priekyje plevėsavau Australijos, Lietuvos ir Pavergtųjų Tautų vėliavos. Lietuvos vėliavos ten nebūtų buvę jei sunkvežimį nebūtų organizavęs A. Kramilius. Lietuvos vardo būtume nematę televizijoje Channel 10, jeigu ne Prano Šakalausko kruopščiai paruoštų plakatų ant jo automobilio. Channel 10 ilgiausiai rodė P. Šakalausko mašiną su Lietuvos vėliava ant priekio ir viršuje užrašu "Soviet Russians Get out from Lithuania".

Pervaziavus Sydnejų 12.30 val. atsiradome prie Sovietų konsulato Woolahroje. Čia, kaip paprastai, lau kė didelis skaičius mums draugiškos NSW ir Commonwealth policijos. Latvių bendruomenė ir šį kartą pasirodė skaitlingiausia, su paruoštu simboliu karstu, prie kurio buvo atlikto apeigos ir ant karsto padėta gelių puokštė visiems žuvusiems nuo komunistų. Laidotuvių maršo muziką čia specialiu garsiakalbių sistema parūpino Pranas Sakalauskas. Šia garsiakalbių sistema buvo perduodami skundai Sovietų Rusijai, važiuojant Sydnejaus gatvėmis. Juosta paruošta Prano Sakalausko, įkalbėta Laurie Cox, A. Kramiliaus ir

Marijos Sakalauskienės.

Prie Sovietų konsulato jaunas latviukas perskaitė kaltinimo aktą Sovietų Rusijai. Kalbėjo naujai išrinktas Pavergtų Tautų komiteto pirm. Hon. Max Smith MLA ir rusų laikraščio Unification redakto riu Mr. Amosov.

Demonstracija buvo tvarkinga ir kultūringa. Pabaigai per garsiakalbių sistemą buvo groti Estijos, Latvijos, Lietuvos, Ukrainos, Lenkijos himnai ir užbaigta God Save the Queen.

Prieš dvejus metus rašė A. Kramilius "Oi varge, verge"... Norėtuši čia vėl pakartoti tas pačias eilutes, tik dar graudžiau. Dėka ultra patriotų ir moralistų, A. Kramilius nėra Pavergtų Tautų komiteto pirmininkas. Didelis laimėjimas! Kam? Demonstracijose nesimatė šių moralistų. Bendruomenės vadovybė nesimė žygių organizuotai dalyvauti šioje vieną kartą metuose demonstracijoje. Atvyko Bendruomenės pirmininkas į demonstraciją tuščiomis rankomis. Buvo planuota, kad visų tautybių nariai giedos savo himnus. Gerai, kad buvo pasirūpinta kasėtė su himnais, o būtų buvusi gėda lietuviams, jų ten buvo apie tuzinas, kurie himno būtų tikrai nesugiedoję. Štai kiek mes mylime savo gimtinę Lietuvą. Mūsų tautos pavergėjai tikriausiai trina rankas iš džiaugsmo, kad jau tiek teliko lietuvių, kurie dar drįsta pakelti ranką su šūkiu: LAISVĖS LIETUVAI! Ar tu, kuris save skaitai dar lietuviu, gali ramiai užmigti, kai už Lietuvą kalba australai, o lietuvių ten nėra pakankamo skaičiaus net padoriai rankomis paploti. kor.

LKB Kronika Nr 51. Lietuva. 1982 m. kovas.

Lietuvos Kat. Bažnyčios dvasinis atgimimas

(Tęsinys)

"LKB KRONIKAI" 10 METŲ!

Šiandien iš tikrųjų dar sunku pakankamai įvertinti tai, ką atlieka "LKB Kronika" ar kita pagrindinė spauda. Dar stovime per arti tų įvykių, dar patys esame blaškomi jų sriau, bet drąsiai galime teigti, kad jos vaidmuo didelis ir svarbus. Pirmiausia jau pats faktas, kad žmogui padaryta skriauda yra pastebėta, kad apie ją kažkas kalba, ją užtaria, padrašina, paskatina gintis ir ieškoti teisybės. Antra - tai sulaikomas veiksnys, kuris atsiranda, norimus paslėpti faktus iškeliant į viešumą. Šis veiksnys tiesos ir teisybės laužytojus varžo, riboja jų veiksmų poveikį ir rezultatus, ypač, kad šios žinios patenka į užsienį ir pasidaro žinomos plačiai visuomenei. Tai kartu ir teisingos informacijos žiupsnelis, pasiekias Vatikaną ir Vakarų. Ten lietuviai taip pat rūpinasi Lietuvos ir jos Bažnyčios reikalais, ten taip pat dirbama ir kovojama. Bet kaip sunku jiems ten teisingai orientuotis, kas iš tikrųjų darosi mūsų Tėvynėje, ypač kai okupantas ir jo kolaborantai įvairiausiais būdais stengiasi dezinformuoti ir klaidinti. Autentiškų dokumentų, grynų ir patikimų faktų skelbimas padeda mūsų broliams geriau susigaudyti, kur tie-

sa, o kur apgaulė. Be to, "Kronika" verčiama į kitas kalbas, siuntinėjama įvairioms įstaigoms ir visuomenės veikėjams. Dėkui, labai dėkui tiems lietuviams, kurie šį taip reikalingą darbą dirba. Turime būti dėkingi Vatikanui ir kitoms radijo stotims, kurios iš Lietuvos gautą medžiagą grąžina eterio bangomis atgal. Tai nepaprastai didelė, tiesiog neįkainuojama parama pavergtos tautos kojoje už savo teises ir laisvę, ypač turint mintyje tas sąlygas ir galimybes, kuriomis "Kronika" bei kita pagrindinė spauda gali plisti Lietuvoje. Radijo bangomis (užsienio radijo stočių žmonės klausosi labai noriai) pagrindžio žinios pasklinda plačiai po Lietuvą, pasiekdamos ir tuos, kuriems neprieinama pati spauda.

"LKB Kronika" šiandien jau ne vienšias balsas ir ne vienintelis laisvas pagrindinis leidinys. Bet jis buvo pirmasis. Jis pirmas praplėšė ir niūrią tylą ir pralaužė ledus. Jis ir toliau lieka svarbia tribūna, iš kurios prabyla diskriminuojamas Lietuvos tikintysis.

"Kronikos" faktų kalba yra jos braižas, jos svoris ir jėga. Šiuo braižu per dešimt metų ji prirašė ištisą Lietuvos istorijos puslapį, pilną sunkios priespaudos, heroiško kovos ir krikščioniškos aukos faktų. Ir kol tę-

sis priespauda, kol nesibaigs skriaudos ir vyks kova - tol bus reikalinga "LKB Kronika"!

Gerai žinome, koks nepaprastai sunkus ir pavojingas jos leidėjų ir platintojų darbas. Tai išankstinės aukos žygis. Bet žinokite, kad su tikrai didelia pagarba, dėkingumu ir meile prisimename Jus ir nuosirdžiai linkime Dievo palaimos Jūsų taip sunkiame, bet nepaprastai reikalingame ir svarbiame darbe!

"Kronikos" skaitytojas

Lietuva, 1982 m.

P.s. Tai ne mano vieno nuomonė. Tai daugelio Lietuvos žmonių mintys. Jei galite - priimkite šį laišką į "Kronikos" puslapius. Tebūnie jis kuklia padėka už Jūsų pasiaukojantį darbą!

TIKINČIŲJŲ PROTESTAS

Lietuvos TSR KP Pirmajam Sekretoriui P. Griškevičiui Nuorašas: Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų komitetui

P a r e i š k i m a s

Mes, Lietuvos jaunimas ir tikintieji, atkreipiame Partijos dėmesį į grubius, su jokia morale nesuderinamus tarybinių pareigūnų išpuolius prieš tikintį jaunimą. Tokie

S. Kudirka jau pažino Ameriką, o kaip V. Šakalys ?

Amerikiečių laikraštis "The News-day Magazine" liepos 4 d. 1982 m. — leidžiamas New Yorke — pagrindinį rašinį spausdino apie penkius žymius vyrus, pabėgusius iš Sovietų Rusijos į Ameriką. Jie yra: rusas Arkady Ševčenko (buv. sovietų ambasadorius), lietuvis Simas Kudirka, lietuvis Vladas Šakalys, rusas Vladislav Krasnov (buv. radijo žinių komentatorius Maskvoje), rusas Nikolai Evgenyevič Khoklov (buv. sovietų slaptosios policijos kapitonas).

Straipsnis laikraščio priede — žurnale, milžiniško tiražo. Rašinio autorius Leo Seligsohn. Keturių aprašomų asmenų nuotraukos per dvi skiltis, gi V. Šakalio per 3 skiltis. Talpinta puslapiuose 12-17. Rašinys mums įdomus, duodame santrauką. Leo Seligsohn yra minėto žurnalo redakcijos narys, kaip prie straipsnio paskelbta.

A. Ševčenko stebėjosi, kad apie jį pirmoji žinia amerikiečių spaudoje buvo jo juodinimas, dergimas. Matykite, amerikiečių spaudos laisvė...

Simas Kudirka, kurio pabėgimą ir Amerikoje atsiradimo istoriją žino kiekvienas lietuvis (amerikiečiai jau beveik pamiršo), sako, kad žmogui svarbiausias dalykas yra laisvė. Ką čia rado? Gerų lietuvių dėka buvo nusipirkęs namus su pajamomis, bet pastebėjo, kad tai vergystė, tik kita forma. Juos parėdavė gyvena kukliau.

Bet jo dukterė Lolita, dabar 22 metų, ištekėjusi už kažin kokio amerikiečių kareivio, gyvena Fort Hood, Texas. Augina sūnelį vardu Nicholas.

Galime spręsti Simo skausmą, jo anūkas kažin ar mokės lietuviškai.

Tai būtų niekis, bet Simo Kudirkos sūnus Evaldas, dabar 16 metų, yra metęs mokslą, pabėgęs nuo tėvų, kartais pasirodo ir vėl dingsta.

Evaldas tėvui atšauna: Tėve, tu siekai laisvės, kodėl nenori man duoti laisvės. Simo Kudirkos pilnos akys ašarų.

Jis sako, jis kankinasi. Laisvame krašte praranda savo sūnų. Kodėl? Čia nėra jokios tvarkos. Visur girdime kažin kokių žmonių šūkavimus prieš karą, prieš atomines bombas. Visokios laisvės homoseksualams, kriminalistams. Nuodai (dopė) visur kur tik pažiūrai. Nėra religijos. Visur (Quasimodo!), — taip parašyta.

Aišku Simas norėjo pasakyti daugiau, bet tada amerikiečiai nespausdins, nes čia spaudos laisvė...

Kaip amerikiečiai nori laisvės, jis matė neseniai buvusiose demonstracijose, minint Afganistano pavergimo dieną, kovo 21 d. Dauguma demonstrantų buvo afganistaniečiai, kiek lietuvių, dar kiek kitokių. Bet kur amerikiečiai? Kur amerikiečiai? Jų nebuvo, išskyrus policininkus, saugojusius tvarką, ir fotografus, nuotykių laukusius.

Ar tokiomis demonstracijomis nereikėtų domėtis amerikiečiams? Čia, Amerikoje, jiems nieko nereikia kitos tautybės, jiems nieko nereikia lietuvių, estai, ukrainiečiai — visos tos tautybės yra niekis Amerikai. "Mes esame kvaili etnikai", — tarė. Taip mano amerikiečiai.

Bet labiausiai Simą Kudirką prirenkė įvykis 1980 m. liepos mėnesį Washington, DC, kai jis ir dar 17 kitų lietuvių demonstravo priešais Sovietų Rusijos ambasados rūmus, protestuodami dėl Olimpinių žaidynių. (Tas žaidynes oficialiai boikotavo ir JAV). Ką darė JAV policija? Jie suėmė lietuvius demonstrantus, įskaitytinai Simą Kudirką, kaip nusikaltėlius surakino ir t.t.

Pabaigoje Simas Kudirka tarė,

kad jis Amerikoje praranda savo kalbą, jis negali aplankyti savo giminių kapų, Amerika jam nėra namai, jo namai yra Lietuva.

Čia atpasakojant lengva pajusti nepalyginamai didesnę apmaudą amerikiečiams, JAV. Ir teisingai. Kai Simas Kudirka atvyko į Ameriką ir buvo didelis entuziastas, savo kalbose garbino Amerikos laisvę ir visą Ameriką, aš jam aiškiai pasakiau, kad jis klysta, nes nepažįsta JAV, nežino JAV veidmainiškumo, niekiškumo. Jis žiūrėjo į mane baisiai nustebęs. "Pagyvensi, pamatysi ir įsitikinsi, kad beveik visa Amerika yra supuvusi, nors garsinasi laisve, laisvumu. Pamatysi, jei nebūsi aklas", tariau.

Atrodo, jau pamatė. Jau prarado sūnų, gal dukterį, gal ir anūkelius. Laisvė nelygu laisvei, žiūrint kas ir kaip ja naudojasi.

Pasikalbėjimas su Vladu Šakaliu yra ramesnis. Suprantama, jis dar gana neseniai JAV ir dar nespėjo patirti amerikietiško "vaišių". Palauksime dar apie dvidešimt metų, pamatysime, kaip tada kalbės laisvės ieškantis Vladas Šakalys.

Jis sako, gyvenimas JAV geras, per geras. Sutiko turtingų lietuvių, nežinančių, ką daryti su pinigais, neturinčių tikslo. Sovietų kalėjimuose jis sutikdavo stiprių charakterio žmonių, teisingų, turinčių aiškų tikslą, sunaikinti nusikaltėlių ką sovietų režimą. Dabar Vladas ateitis neaiški, žmona, vaikai liko tenai. Simas Kudirka ir aš esame per stebuklus išlikę. Mes neturėjome čia būti, mes turėjome mirti sovietų kalėjimuose. Mes gyvename antrą kartą, — baigė Vladas Šakalys, 28 naktis pėsčias ejęs, plaukęs iki laisvės Švedijoje.

Noris paklausti: kur eina Jungtinės Amerikos Valstybės, kodėl jomis nusivilia jos didžiausi draugai? P. Ti.

KAS BUVO ROMAS KALANTA

Romui Kalantai susideginus Kau ne valstybinio teatro parke 1972 m. gegužės 14 dieną, bolševikai paskleidė gandus, kad jis buvo nenormalaus proto. KGB jo palaikus užkasė priemiesčio kapinėse. Išeivijoje buvo paskleista kiek pakeista versija, būtent: Kalanta priklausęs asocialiai jaunuolių grupei ir buvo lietuviškas hipis.

Iš "Catholics in soviet occupied Lithuania" (psl: 33) sužinome, kad Romas Kalanta buvo padavęs prašymą įstoti į kunigų seminariją, tačiau bolševikinė valdžia jo nepraleido. Tada jis 1972 m. gegužės 14 dieną susidegino. Savo draugams prieš tai pasakė, kad jis pasidarys gyvu fakelu, kad išpėtų pasaulį ir Katalikų Bažnyčią apie dramatišką padėtį Lietuvoje ir Lietuvos Bažnyčioje.

Tas jo įspėjimas ir šauksmas laisvės Lietuvai taip paveikė Lietuvos jaunimą, kad jo sukeltos riaušės tęsėsi dvi dienas. Gegužės 21 dieną Kaune buvo įvestas apsiausties stovis. Nuosaikiais vertinimais 15 buvo užmuštų, keli šimtai sužeistų ir apie 3.000 suimtų.

PRIMITYVUS ATEIZMAS

Užsienio spaudos žiniomis, Jugoslavijoje plačias polemines diskusijas sukėlė Kanjiža srities komunistų lygos nutarimas pašalinti iš darbo ir iš partijos kai kuriuos lygos narius už dalyvavimą vargonų muzikos koncerte vienoje bažnyčioje. Belgrado savaitraštis "NIN" paskelbė vienos senos komunistės laišką, kuriame ji griežtai kritikuoja lygos narių nubaudimą ir pažymi, kad primityvus ateizmas padaro komunistų partijai daugiau žalos, negu, jos žodžiais tariant, visi klerikalų pamfletai drauge paėmus. Kritiką prieš komunistų lygos netolerantiškumą paskelbė ir kiti Jugoslavijos laikraščiai.

veiksmai pastaruosiu metu ypatingai suaktyvėjo.

1981-sius metus grupė tikinčio jaunimo sutiko Rumšiškiių buties muziejuje. Nežiūrint to, kad iš jaunimo lūpų skambėjo blaivi daina ir iš tyros širdies liejosi jaunatviškas džiaugsmas, ši šventė nepraejo be pasėkmių. Saugumiečiai dirbtinai apkaltino jaunimą chuliganizmu ir pradėjo tardyti. Ypatingai buvo šantažuojama Marytė Vėlyvytė — jai gra sino išmesią iš Kauno P. Mažylio med. mokyklos.

1981 m. rugpjūčio mėn. būrelis Vilniaus tikinčiojo jaunimo atostogavo prie Baltųjų Lokajų ežero. 28 d. vakare jaunimą užpuolė operatyvinė milicijos grupė. Girti milicininkai su dar nematytu ciniškumu ir sadizmu bjauriai įžeidinėjo mergaites, spaudė joms į veidą ir gąsdino išprievartavimu. Visą jaunimą žiauriai sumetė į mašinas ir nuvežė į Molėtų milicijos skyrių. Milicijos skyriuje juos išlaikė ištisą parą, laikas nuo laiko vargindami tardymais. Du studentai — Alfonsas Vinclovas ir Audronė Ginkutė buvo pašalinti iš Vilniaus valstybinio universiteto. Jaunimas šantažuojamas iki šiolei.

1981 m. rugpjūčio 18 d. grupė tikinčių moksleivių iš Kybartų vasarėjo prie Šlavantų ežero, Lazdijų rajone. Rugpjūčio 20 d., besirošiant grįžti į namus, jie buvo milicijos pareigūnų sulaukyti, prievarta susodinti į autobusą ir nuvežti į milicijos skyrių rajone.

Ten jaunimas buvo tardomas, o kelias suaugusias — Bernadetą Mališkaitę ir Onutę Sarakauskaitę išlaikė milicijos skyriuje tris paras, kaltindami vaikų religinio mokymo organizavimu, ir Lazdijų raj. vykdomojo komiteto administracinė komisija nubaudė jas po 50 rub., nors iš tikrųjų tai buvo tik eilinis turistinis žygis, neatsiklausus rajono komjaunimo ir partijos vadovų.

1981 m. spalio 25 d. iš Pagirių miestelio į Šiaulėnus per Šiluvą (kadangi buvo planuota aplankyti ir Šiluvos kapai) išvažiavo Chšče navičius Albinas su šeima. Kartu su jais važiavo ir sūnaus draugas Rimantas Jasinskas. Kelyje Raseiniai — Šiluva juos sustabdė milicijos pareigūnai ir neleido toliau važiuoti. Automobilyje važiavę asmenys išlipo ir ketino Šiluvą pasiekti pėsčiomis. Milicija pagriebė einančius vaikus ir sugrūdo į mašiną. Tėvai, nesuprasdami, kas atsitiko, puolė prie mašinos. Milicijos mašina motiną parbloškė, o tėvui sužeidė ranką. Jaunuolius, o vėliau ir tėvus pristatė į milicijos skyrių. Rimantą Jasinską mušė ir spardė tol, kol už sienos buvusi Chščenavičienė išgirdo ir pradėjo šaukti: "Nemuškite!" Albinas Chščenavičius buvo nubaustas septynias paras arešto, o motinai uždėta bauda.

1981 m. spalio 25 d. Kęstutis Vareikonis pasiryžo, kaip atgailą už tautos nuodėmes, keliauti iš Raseinių į Šiluvą pėsčiomis. Jam beinant septynioliktą kilometrą, nieko ne-

paklausė ir nepaaiškinę milicijos pareigūnai jį įgrūdo į mašiną ir nusivežė į milicijos skyrių. Tardymo metu buvo iš Kęstučio grubiai tyčiojamos ir atimtas rožančius. Be to, jaunuolis buvo nubaustas 10 rub. bauda.

1981 m. lapkričio 14 d. Vilkaviškyje, Statybininkų 4-3, Kelmelių bute, jaunimas šventė gimtadienį. Šventinę nuotaiką sugadino į butą įsibrovę milicininkai ir saugumiečiai, neva nustatyti susirinkusiųjų asmenybės. Jaunimas buvo nugabentas į Vilkaviškio milicijos skyrių. Nors įsibrovėliai žadėjo sutrukdinti tik 15 min., bet asmenybės aiškino 4,5 val., ir neaišku, kada jaunimą būtų paleidę, jeigu nebūtų reikėję vienai iš merginų iškviesti greitąją med. pagalbą.

Kiek anksčiau trys studentės: Zita Vizbergaitė, Ramunė Butkevičiūtė ir Dalia Dambrauskaitė negavo diplomų vien dėl to, kad "neišlaikė" komunizmo egzamino, o iš tikrųjų, kad jos buvo giliai tikinčios, ir apie tai gerai žinojo institutų vadovybės.

Tai tik keletas atvejų, o kas gali išvardinti pavienių jaunuolių terorą.

Žvelgiant į tokią gyvenimo tikrovę, kyla klausimas: kur mes gyvename? Mes įtikinėjami, kad esame pačios demokratiškiausios šalies piliečiai, bet demokratiją kol kas mes matome tik popieriuje.

(Bus daugiau)

SUKAS, SUKAS „MALŪNELIS“

Dažnai mes per susirinkimus bei per spaudą skundžiamės, aimanuojujame, kad mūsų jaunimas nesijungia į lietuvišką darbą, nesidomi mūsų tautine kultūra ir bendrai yra pagautas šiandieninio lengvo ir nerūpestingo gyvenimo. Prie to dar pridėjama neturėjimas pareigos bei atsakingumo jausmo, nesupratimas reikalingo. stoka iniciatyvos ir dar visa eilė ydų.

Cia kaip tik noriu pristatyti kitą jaunimo pavyzdį, Melbourne jau kuris laikas veikia nauja tautinių šokių grupė MALŪNELIS. Tai vienuolikos - penkiolikos metų jaunimas. Si grupė būdinga tuo, kad ji suorganizuota ne tėvų, o jaunų susipratusių mergaičių.

Štai 1961 metų pradžioje dabartinė vadovė Brigita Szentimrey ir jos draugė Akvilė Stasiliūnaitė kreipėsi į visą eilę to amžiaus vaikų tėvelius su idėja pradėti naują tautinių šokių grupelę. Jos abi būdamos "Gintaro" tautinių šokių grupės šokėjos jau 1961 metų Motinos dienos minejimo proga pristato savo "Gintaričius" su keliais šokiais. Tikrai buvo gražu pasižiūrėti, kaip šie mažieji, lyg gintaro gabaliukai mėtomi audros laksto po sceną.

Po kurio laiko Akvilė Stasiliūnaitė dėl savo asmeniško reikalų iš bendrų pareigų pasitraukė ir grupę vadovauti liko Brigita Szentimrey. Taip ši energinga jaunuolė dirbo beveik pusantį metų su šia vaikų grupe ne tik mokytojos, bet ir vadovės bei administratorės pareigose. Kam yra tekę dirbti su tokio amžiaus vaikų grupe, tas pilnai įsivaizduoja to darbo sunkumus bei problemas. Čia susiduriama ne tik su vaikais, bet ir su tėvų įvairiausiomis nuomonėmis, bei kartais nepilnu reikalo supratimu. Todėl nenuostabu, kad vadovė ėmėsi iniciatyvos įsteigti tėvų komitetą, kad palengvintų jos mokymo darbą, o tėvams liktų rūpintis grupės materialiniais reikalais.

Ivykusiame tėvų susirinkime vadovė apšvietė tėvus esamomis problemomis ir išreiškė nuomonę, kad būtų visapusiškai naudingiau, jei grupę pakeistų vardą, nes tuomet nebūtų niekam jokių abejonių apie kokią grupę kalbama. Mat čia Melbourne yra mokinami dar jaunesni vaikučiai, kurie yra vadinami "Gintariukais". Todėl tėvų susirinkime kartu su vadove, grupė buvo perkrikštyta "Malūnelio" vardu ir išrinktas tėvų komitetas rūpintis bendrais grupės reikalais.

Be mokymo ir ilinių administracinių reikaliukų, vienas iš didesnių galvosūkių beaugantiems vaikams, ypatingai mergaitėms, yra tautiniai rūbai. Kad palengvintų šią situaciją Dita Mockienė, tėvų komiteto narė, apsiėmė tautinių rūbų koordinavimo darbu. Todėl kreiptasi į visus tėvelius, kurie turi išaugtus rūbus, arba jeigu rūbai yra reikalingi, apie tai pranešę D. Mockienei. Tautiniai rūbai yra palyginamai brangūs, todėl kreip-

tasi į visus Melbourne ir apylinkių lietuvius, kurie turi nenaudojamus vaikų tautinius rūbelius apie tai pranešti. Tie rūbeliai gali būti labai mieliai nupirkami ir naudojami tam tikslui, kuriam ir buvo siūti, o ne be reikalo kabės spintoje. Tuo pačiu bus sumažinamos nereikalingos išlaidos ir grupės rūbai bus kiek įmanoma prižiūrėti.

Yra tikrai malonu ir džiugu matant mūsų jaunosios kartos atstovę taip entuziastingai ir su dideliu pasišventimu apsiimančią šio nelengvo darbo. Tuo pačiu norėtusi priminti tėveliams, kad turėtų užtenkamai pareigos jausmo ir palaikytų glaudų ryšį su vadove, o savo vaikus gerai perspėtų būti atydesniems ir paklusniems vadovei. Nega-

lime pamiršti, kad vaikai lieka vaikais ir nė vienas nėra šventas, tačiau yra tam tikra drausmė ir elgesio riba, kurios turi laikytis.

Pristatant šią grupę visuomenei reikia tikėtis palinkėti, kad "Malūnelis" sukūptų ilgai, ilgai mūsų bendruomenėje.

**Sukis sukis Malūneli,
Tu gražusis jaunimėli.
Tau vėjelis Lietuvos
Negailės ir šilumos.**

Malūnelio grupės žinotini adresai: Vadovė Brigita Szentimrey 1 Lee St. North Altona 3025, telef. 314 8141. Taut. rūbų koordinatore Dita Mockienė 20 McCrae Road Rosanna 3084, telef. 458 1079. Tėvų kom. pirm. Algis Simkus 55 Lancaster St. East Bentleigh 3165, telef. 578 4319.

Tautinių šokių grupė "Malūnelis" Melbourne. Vadovė Brigita Szentimrey stovi užpakaly kairėje.

Dariaus ir Girėno minėjimas Perth

Dariaus ir Girėno minėjimą pradėjome pamaldomis bažnyčioje. Mūsų kapelionas kun. T. Tomich pasakė tai dienai pritaikintą pamokslą.

Po pamaldų Lietuvių namuose įvyko Pertho Lietuvių Bendruomenės valdybos ruošti bendri pietūs. Pietų metu buvo paleistas loterijon ponų Drešerių paaukotas Bendruomenės valdybai kalakutas. Ši loterijos pelną Bendruomenės valdyba atidavė Lietuvių namams. Buvo pravesta turtinga fantais Ramovės s-gos loterija.

3 val. po pietų ten pat įvyko Ramovės ruoštas Dariaus ir Girėno minėjimas, kurį atidarė Balys Steckis ir pristatė minėjime dalyvaujančius kvietinius organizacijų atstovus. Vytas Radzivas perskaitė Dariaus ir Girėno testamentą.

Paskaitą apie Darius ir Girėną bei jų skrydžio reikšmę anglų bei lietuvių kalbomis skaitė WA universiteto prof. Zigmantas Budrikis. Žuvę didvyriai buvo pagerbti minutės susikaupimu. Kalbėjo organizacijų atstovai: Freedom League pirm. Mr. Pherson, Latvių Bendruomenės pirm. J. Grinvalds, Estų Bendruomenės pirm. Palmoye, Freedom League Youth pirm. Petras Cekanuskas. Sekė meninė dalis. Vytėnis Radzivasan padėklavavo eilėraščių Išlėkis ramybėsje. Gintaras Radzivasan paskaitė eilėraščių Grįšim, grįšim. Verutė Miliauskienė ir Valia Repševičienė, akompanuojant piano Vytiui Francui, padainavo duetą: Aš mėgstu mėlyną dangų ir Kur banguoja Nemunėlis. Richardas Radham pagrojo smuiku Du grenadieriai ir Oi ko žvengi žirgeli. J. Radhan pagrojo smuiku Atlėkė sakalėlis. Jiems pianu akompanavo panelė Cave. Moterų choras, vadovaujamas Viktoro Skrolio, padainavo Gintinės dainą. Stoviu aš parimus, Graži Tėvyne mano ir Anelė Steckienė solo, chorui pritariant. Tykia, tykia Nemunėlis plaukia.

Meninės dalies eiga pranešinėjo Birutė Radzivanienė. Minėjime dalyvavo apie 80 žmonių. J.P.

MELBOURNO DAINOS SAMBŪRIS

maloniai kviečia visus iš arti ir toli atsilankyti į

KAUKIŲ BALIŲ

liepos 31 d., šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Namuose
50 Errol St., Nth. Melbourne.

Nuotaikinga muzika, Puiki vakarienė. Turtinga loterija.
Kaukių paradas. Įdomiausios kaukės bus premijuojamos.

Laukiame visų su kaukėmis ir be kaukių.

Billie tai užsakomi pas A. Savicką tel. 311 5665 ir
V. Ališauską tel. 370 7250

Įėjimas tik \$ 10.

Sambūrio valdyba

RELIGINIAME GYVENIME

= Pabėgėlių problema sudaro didelę gėdą mūsų laikam, - pažymėjo popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priimdamas Jungtinių Tautų aukštąjį komisarą pabėgėlių reikalams Hartling. Priminė, kad pasaulyje šiandien yra tarp 10-15 milijonų pabėgėlių ir jų skaičius pastoviai auga, lyg tiek daug kraštų vyriausybės nebesugebėtų užtikrinti savo piliečiams priklausomos laisvės ir padoraus gyvenimo savo krašte. Bažnyčia kviečia visus krikščionis padėti pabėgėliams ir be paliovos raginti atsakingus veiksmus šalinti pabėgėlių atsiradimo priežastis, nes pabėgėliai turi teisę į laisvę, į žmogaus vertas gyvenimo sąlygas savame krašte.

= Lenkijos komunistų partijos organas "Tribuna Ludu" smarkiai užpuolė Krokuvos teologą Josef Tischner ir jį kaltina dėl to, kad viename susirinkime pasakė, jog nepriklausomai Solidarumo organizacijoje jis išvelgia krikščioniškuoju mokslo pagrįstą moralinę jėgą, - o tai komunistų partijai yra didžiausias papiktinimas.

= Popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priėmė apie šimtą jaunuolių iš pramoninių besivystančių kraštų, kurie Romoje dalyvavo tarptautiniuose kursuose. Šie kursai Romoje pravedami jau 20-tą kartą. Jaunuolius Popiežius kvietė kartu giliau pažinti ir pamilti didžiąsias žmogaus gyvenimo vertybes, žmogaus teises, kurios iškelia žmogų ir padaro jį panašų į Dievą, kaip į savo atvaizdą.

= Prancūzijoje Taize ekumeniniame centre nuo birželio ligi rugšėjo mėnesio vyksta jaunimo religiniai susitikimai, kuriuose dalyvauja tūkstančiai jaunų žmonių nuo 17 ligi 30 metų amžiaus. Susitikimų programa sudaro maldos budėjimai, dvasinio susitelkimo valandėlės, bendros diskusijos įvairiomis aktualiomis religinėmis ir ekumeninėmis temomis. Susitikimams pasibaigus bus surengta jaunimo maldos kelionė į Romą pas Popiežių.

= Popiežius praėjusioje audiencijoje pažymėjo, kad be jokių dvejojimų nuvyktų į karo nuteriotą Libaną, jeigu tai tik galėtų patarnauti taikos atstatymui tame krašte. Popiežius savo kalba dėkingai prisiminė visus kunigus, vienuolius ir vienuoles, pasauliečius ištikimai tarnaujančius Bažnyčiai. Taip kiekvienas savo srityje padeda Popiežiui vykdyti jam patikėtą misiją dabartiniame pasaulyje.

= Vakarų Vokietijos katalikų žmonių pagalbos organizacija "Caritas" patvirtino pagalbos tiekimo planą El Salvadoro respublikos gyventojams, ypač nuo civilinio karo metu žuvusiųjų šeimoms ir pabėgėliams, kurie dėl karo buvo priversti apeikti savo gyvenamas vietas ir jų skaičius dabar siekia kelias dešimtis tūkstančių.

= Vatikanas. Naujam Sirijos ambasadoriui Adib Daoudy pristatant kredencialus Popiežiui, Jonas Paulius II pasakė, kad Vidurinių Rytų problemos negali būti išspręstos ginklais ir meldžiasi už Vidurinius Rytus kasdieną, nes jie tokie neramūs, kraujuoja, smurtas gimdo smurtą, o dėl Libano pasakė, kad kiekviena tauta turi teisę į suverenitetą ir į laisvę.

= Romoje šv. Petro bazilikoje pamaldų metu Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Casaroli suteikė vyskupo šventimus naujai pas kirtam apaštaliniam nunciui į Afriką prelatui Ivan Dias. Iki šiol jam buvo patikėti Pabaltijo kraštų reikalai. Jis buvo gerai susipažinęs su Lietuvos Bažnyčios problemomis, palaikė draugiškus ryšius su lietuviais, parodydamas daug palankumo. Jo šventimuose dalyvavo ir Romos lietuvių atstovai.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031.

Published by Mr. Valentinas Čižauskas, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 38 Coghlan St. Niddrie Vic. 3042.

IŠMŪSŪ PARAPIJŪ

MELBOURNAS

Karolina Sutkevičienė guli Royal Womens ligoninėje, palata 53, jai suteikti Sakramantai, turėjo operaciją liepos 21 d.

Gerardas Baleiša iš Morwell paaukojo \$ 10 Religinei Salpai ir \$ 10 Tėviškės Aidams, dar užprašė ir šv. Mišias už Vladą Koženiauską, kai buvo išvykęs atostogom, tai grįžęs sužinojo iš Tėviškės Aidų.

A. Šeferis Religinei Salpai paaukojo \$ 10, Tėviškės Aidams \$ 25.

Ekumenines pamaldas Pavergtųjų Tautų Taryba nukėlė iš žiemos į pavasarį ir jos bus rugsėjo 19 d. St. Patrick katedroje. Su vėliavomis rinktis šventoriuje 2.30 val., pamaldų pradžia 3 val.

Parapijos Spaudos kioską veda Feliksas Sodaitis sekmadieniais prie bažnyčios salėje. Ant stalų išdėstytos naujos knygos lietuvių ir

MELBOURNAS

KLUBAS KVIEČIA ATSILIEPTI

Artėjant Lietuvių Dienoms, ML Klubo Taryba nutarė įtaisyti antrą barą Jubiliejinėje salėje. Tas palengvins aptarnavimą ir išvengs didesnio susigrūdimo. Remontas viršutinėje Lietuvių namų dalyje jau pradėtas.

Klubo Taryba numato, kad atidarius antrą veikiančią barą, bus trūkumas baro tarnautojų, ypačingai Lietuvių Dienų savaitėje. Klubo Taryba kviečia suinteresuotus asmenis, kurie norėtų pasipraktikuoti baro aptarnavimo darbe, atsiliepti ir kreiptis į Klubo Tarybės pirmininką Juozą Petrašiūną. Apmokymas tęsis maždaug tris savaitgalius veltui, o tada įsigiję jau baro aptarnavimo patyrimo, prireikus, bus pakviesti bare dirbti ir bus atlyginami pagal galiojantį minėto darbo tarifą.

Alisa Baltrukonienė
ML Klubo Tarybos sekr.

anglų kalba apie Lietuvą, lietuviškos plokštelės, įvairūs ženklai, tautinių raštų juostos, tautiniai rūbai. Kioskas atidarytas nuo 10 val. iki pamaldų.

TEVIŠKĒS AIDŪ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

Korektiūros klaida. Praėjusiam TA Nr. po Padėka turėjo būti parašas BALYS BARKUS, o ne Kazys. Atsiprašome Balį.

NAUJA LIETUVIŪ TAUTODAILĒS KNYGA

"Lithuanian Easter Eggs" paruos la dainininko Antano Ramosaicio. Nuetais viršeliais, arope prista knyga tuos 210 psl. su 1870 iliustracijų, geras popierius. Teksto ir juoda/balta iliustracijų bus 80 psl., o 136 psl. su spalvotomis iliustracijomis. Iliustracijos naudotos iš visos Lietuvos įvairių vietovių.

Knygą leidžia Lietuvių Tautodailės Institutas, kuris jau buvo išleidęs "Lithuanian National Costume" knygą. Ji bus atspausda spalio - lapkričio mėn.

Knygos kaina už Kanados ribų US \$ 19. ir pridėti \$ 3 persiuntimo išlaidų. Lietuvių Tautodailės Instituto valdyba lietuviškoms mokykloms skiria po vieną knygą dovanų, kurios pareikš raštu pageidavimą ją gauti. Knygos sekantys egzemplioriai lietuviškoms mokykloms kainuos \$ 4 pigiau už nustatytą pardavimo kainą.

Užsisakyti tą knygą galima šiuo adresu: Lietuvių Tautodailės Institutas, 243 South Kingsway, Toronto M6S 3V1, Canada.

Ši knyga vertinga mūsų jaunimui. Liet. Tautodailės Instituto Valdyba

Laima Beržinytė Australijoje

Penktasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas vyks ateinančiais metais Šiaurės Amerikoje. Kongreso Ruošos komitetas yra sudarytas iš JAV ir Kanados jaunimo. Komiteto pirmininkė yra Violeta Bariūtė iš Detroito. Komitetas turi dar atskirus komitetus specialioms tikslams: atidarymo, stovyklos, finansų ir pan. Studijų Dienų techninės ruošos komiteto pirmininkė yra Laima Beržinytė iš Toronto. Ji jau baigusi studijas ir Toronte dėsto prancūzų kalbą. Atostogų metu dirba su jaunimu. (Juk dabar ten vasaros atostogos). Taip Laima atostogų metu ir važinėja po įvairius kraštus organizuodama jaunimą. Šį kartą jaunimą organizuoja penktam Jaunimo kongresui. Laima aplankė Tėviškės Aidų redakciją ir plačiau painformavo apie jaunimo kongresą.

— Laima, kelintas šis jaunimo kongresas bus ir kada jis vyks?

— Šis yra jau penktasis jaunimo kongresas ir jis vyks ateinančiais metais Šiaurės Amerikoje. Prasišės liepos 4 d. Čikagoje, o toliau bus jaunimo stovykla Ohaio valstijoje. Buvo galvota stovyklą daryti Dainavoje, bet ten galėtume sutalpinti gal 500 ir tai su palapinėm, o čia yra vietų, kur galime sutalpinti 1.200.

— Ar tiek daug tikėtis jaunimo stovykloje?

— Gal tiek ir nebus, bet geriau, kad netrūktų vietų. Ten yra kolegija, universiteto vieta, patogė. Gal bus kiek ir brangiau, bet patogė.

— Na, kas bus pasibaigus stovyklai?

— Tada vyks studijų dienos. Važiuosim į Kanadą ir ten prie Toronto vyks studijų dienos. Žinoma, studijų dienos dalyvaus jau ne visi, kurie bus stovykloje. Čia bus tik atstovai, na, žinoma, ir svečiai. Tikimės, kad studijų dienos bus apie

200. Pertraukomis važiuosime į Torontą ir ten vyks koncertai ir kiti pasirodymai.

— Ar tuos koncertus atliks pats jaunimas?

— Žinoma, tik jaunimas. Bus ir vyresniųjų, bet tai daugiausia pasikaitininkai. Simpoziumai organizuojami tik jaunimo.

Toliau Laima paaiškino, kad praeityje kongresai turėjo trūkumų ir jie ne visur sklandžiai praėjo. Kai kurie kraštai pasisakė, kad aka deminė programa turėtų būti daugiau praktiškesnė. Todėl ruošos komiteto atstovai važinėja po atskirus kraštus ir instruktovoja jaunimą. Ir čia ji nori su jaunimu praveisti tarsi mini kongresą. Ji žada apvažiuoti visas didesnes kolonijas, kaip Hobartą, Adelaidę, Perthą, Sydnėjų, Brisbane.

— Tai jau mano penktos atostogos, kai važinėju, - pastebėjo Laima.

— O kuriuose kraštuose jau esate buvusi?

— Esu buvus Urugvajuje, Argentinoje, o Prancūzijoje gyvenau net metus laiko. Ten norejau geriau pasimokyti prancūzų kalbos. Jaunimo kongresuose buvau tik trečiame ir ketvirtame. Anksčiau buvau dar per jauna.

— O iš kurių kraštų laukiate dalyvių?

— Iš viso tikime, kad bus atstovų iš 13-14 kraštų. Todėl norime kongresui gerai pasiruošti. Kongreso gairės šį kartą yra: Suprask, kas tu esi, Žinok iš kur esi, kur eini ir kaip ten nueiti.

Laima dar paaiškino, kad yra išleistas kongreso vadovas ir jį nori jaunimui paaiškinti, kaip tuo vadovu naudotis. Visų kraštų jaunimas bus visą laiką instruktojuojamas apie kongresą ir užtai tikima, kad šis penktasis jaunimo kongresas bus tikrai sėkmingas. pv.

Ar tik Anglija ir Amerika kalta?

Jau keletą straipsnių šiame laikraštyje skaitėme, kur Dr. J. Kunca smarkiai pliekia Angliją ir JAV dėl karo Argentinoje ir dabar Libane. Ir iš tikro karai, ypač žiaurūs karai su nekaltų civilių žmonių žudymu, tiesiog negailestingu skerdimu, yra smerktini. Principiniai čia mes visi turime su Dr. J. Kunca sutikti ir jam pritarti, kad tokie dalykai neleistini, vengtini. Tačiau Dr. J. Kunca smerkdamas dėl tų karų tik Angliją ir Ameriką, atrodo, kiek pertoli nueina, kažką pamiršta, kažko nepasako.

Dėl karų, kaip dėl jaunų vyrų peštynių, paprastai būna abi pusės kaltos. Tik gal viena pusė daugiau kalta, kita mažiau. Karo dėl Falkland salų nebūtų įvykę, jei Argentinos diktatoriai nebūtų pirmieji su savo kariuomene ten įsiveržę ir tas salas užėmę. O tos salos, nors ir toli nuo Anglijos, nors ir žymiai arčiau Argentinos, bet jos buvo apgyventos anglų, kurie norėjo Anglijai priklausyti. Taigi Argentina per prievartą tas salas okupavo ir tuos gyventojus pavergė. Tai neteisinga, taip neturėtų būti daroma. Todėl nenuostabu, kad ir Jungtinės Tautos tai pasmerkė, nenuostabu, kad ir Amerika padėjo Anglijai tas salas atsiimti.

Izraelio užpuolimas Libane esančių palestiniečių ir jų toks masinis žudymas tikrai pasibaisėtinas ir smerktinas. Bet čia dėl to smerkti Angliją ir Ameriką irgi būtų, atrodo, nevisai teisinga. Negi izraelitams pradėjus karą, Anglija su

Amerika turėtų tuoj siųsti savo kariuomenę ir juos sulaukyti, vadinausi, pradėti su žydais karą, ginant palestiniečius. Tai tikriausiai į tokį karą ir rusai tuoj įsikištų kokiū nors būdu. Dr. J. Kunca atrodo pamiršta, kad palestiniečiai patys išprovokavo tą žydų užpuolimą. Juk jie visą laiką per Izraelio sieną peleidami užpildinėjo gyventojus, arba savo patrankomis juos per sieną apšaudė. O kai pradėjo užpildinėti ir Izraelio diplomatus, nenuostabu, kad žydams pritrūko kantrybės ir štai jie ėmėsi priemonių nuo to apsisaugoti. Na, galima sutikti, kad tos jų priemonės yra per daug žiaurios, bet štai Amerika juk imasi galimų priemonių juos prilaikyti, sutramdyti.

Aš džiaugiuosi skaitydamas Dr. J. Kuncos straipsnius, tik labai norėčiau, kad jis aprašinėdamas tas skriaudas, nepamirštų ir kitos pusės.

N. Butkūnas

LIETUVIO DARBAS ĮVERTINTAS

Liepos 15 dieną Viktorijos Imigracijos ir Etninių reikalų ministeris The Honourable Peter Spyer MP, apdovanojo lietuvių Balį Stankūnavičių, ministerio patariamiosios komisijos narį, aukso medaliu: "In appreciation of services rendered to the Ministry of Immigration and Ethnic Affairs and in recognition of your work with the ethnic communities".

A † A VLADUI KOŽENIAUSKUI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Veroniką ir visus artimuosius.

Valentina ir Gerardas Baleiša

A † A Savanoriui Kūrėjui VINCUI JUZENUI mirus, dideliame liūdesyje likusius: jo žmoną Valeriją, dukterį Danutę Bartkevičienę, jos vyrą Edziją ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

M. Slavėnienė ir šeima
Angelė Laukaitienė ir šeima

Brangiam Dėdel ir krikšto Tėvui

A † A VINCUI JUZENUI

mirus, skausme likusią žmoną Valę, dukrą Danutę ir žentą Edvardą Bartkevičius, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

A. Grikelienė ir Alvydas
Algis ir Arūnas su šeimomis

MELBOURNE

ĪDOMUS MINĒJIMAS

Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos Ramovė liepos 18 d. Lietuvių namuose suruose DLK Kęstucio 600 metų mirties sukakties minėjimą, kurį Benaruomenės meneje pradėjo pirm. Vytautas Salkūnas. Gerai paruošią paskaitą, paremtą istoriniais šaltiniais, skaitė Napoleonas Butkūnas. Gyvai susvito Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kęstucio laikų Lietuva, kai jis valdė 1338-1382 m., išgelbėdamas Lietuvą nuo kryžiuočių gausių puolimų, savo visą gyvenimą praleidęs gindamas lietuvių sodybas. Tų laikų kronikos išleka Kęstucio asmenybės ryškiausius bruožus: talentingumą, humaniskumą. Iš visų Geimino sūnų jis buvo sumaniausias ir veikliausias, tauraus būdo. Sukūręs lietuvišką šeimą, Lietuvai dave plaučiai pagarsėjusį valdovą Vytautą Didįjį.

Antrą įdomią paskaitą skaitė Vytautas Salkūnas apie Darių ir Girėnų - transatlantinius lakūnus, kurie savo skridimu 1933 m. liepos 15-17 išgarsino Lietuvą visame pasaulyje. Paskaitininkas daugiausia dėmesio skyrė abiejų lakūnų asmenybių nušvietimui, kai jiedu dar Lietuvos persekiojimų charakterinės Rusijos laikais prieš I pasaulinį karą išvyko į laisvąją Ameriką, taravo JAV kariuomenėje. Darius dar buvo grįžęs į Lietuvą ir stėjo savanoriu, kaip karo lakūnas dalyvavo Klaipėdos atvadavime, reikėsi sporte, studijavo Lietuvos universitete. Grįžęs vėl į Ameriką įsteigė lietuvių aeroklubą Vytis ir jam vadovavo, kol sutarė su Girėnu skristi per Atlantą į Lietuvą.

Abi paskaitos buvo giliai patriotinės, uždegančios, sulaukusios gausių aplodismentų, o po jų sekė Ramovės susirinkimas PD

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Ačiū Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, per ALB Krašto valdybą prisiuntusius 60 vadovėlinio turinio, tinkamo savaitgalio mokykloms ir jaunimui pasiskaitymui parvyzdinių knygų.

Bibliotekininkė M. D. Baltutienė su savo vyru ir seserų pagalba Lietuvių namuose paruošė pietų visą dieną \$ 170 paskyrė bibliotekos naudai, už ką jiems visiems nuosirdus ačiū.

Taip pat didelis ačiū J. Petraičiui,

pasirūpinusiam lietuviškų senų ir okupuotoj Lietuvoj dar tebegiedamų uturginių giesnių tekstų ir gaidų fotokopijų multiplikavimu. Tos jau gerokai apdevetos fotokopijos suraštos į storoką knygą su viršelyje M. D. Ciurlionio vardo paveikslu, atsuktinai aptiktos viename Melbourne poliglotiniame knygyne, kaip biografinis unikumas, lietuviškos gamybos savitiskas inkunabulas, saugomas Saitinių bibliotekoje, dabar jau padaugintas trim egzemplioriais.

Iš atsilankančiųjų bibliotekon pasitaiko naivių užklausimų: "Kas visa tai skaitys?" ir dažnai pasamprotaujama, kad gal tik laikas ir pinigai švaistomas, rišant periodiką į atskirus komplektus, nors tam ir aukojamas pinigas dosnių bibliotekos rėmėjų, kaip V. Pleškūno ir kitų.

Atrodo, kad visiems savaime turėtų būti aišku ir suprantama, kad visa tai dabar skaito bibliotekos lankytojai, jeje aptikdami vis ką nors įdomaus, nekasdieniško. Jiems išmirus, liks jų įpėdiniai, dabar studijuojantieji lituanistiką, naudojantis šios bibliotekos žinių šaltiniais. O į atsistačiusios nepriklausomos Lietuvos bibliotekas gal pateks ir mūsų dabar kaupiami spausdiniai. Jūs skaitys ateiities istoriją, būdama dėkinga ir mūsų bibliotekai, neleidusiai brangiam lietuviškam spausdintam žodžiui išsimėtyti išsivijos keliuose.

Esama nuomonių, kad mūsų visus kultūrinius lobius reikėtų centralizuoti kaupti ir saugoti JAV. Su tuo sutikti negalima, nes eventualaus pasaulinio kataklizmo atveju decentralizuotoje globoje bibliotekoms būna daugiau galimybių išvengti visiško sunaikinimo.

Saugant knygas, niekad nereikia užmiršti, kad žmogus miršta trumpai tegyvenęs, bet knyga gyvena ilgus amžius, deja, be žmogaus pagalbos.

J. Mikštas
Bibliotekos Vedėjas

= Izraelio valdžia uždarė katalikų Betliejaus universitetą, įsteigtą 1973 m., kuriame studijavo 1165 studentai, kadangi jų grupė demonstavo prieš Izraelio invaziją į Libaną.

TĒVIŠKĒS AIDŲ LOTERIJA

GALIMA LAIMĒTI:

1. Paveikslas — Eva Kubbos
2. Ornamentinis kryžius — V. Miliuskas
3. Paveikslas — Ad. Vingis
4. Medžio drožinys — Ed. Lašaitis
5. Paveikslas — R. Mačienė
6. Servyzas (6)
7. Paveikslas — A. Reimerienė
8. Fantas \$ 20 — Sale Seniūnijos dovana
9. Tėviškės Aidų prenumerata metam
10. Vytis su vėliava — V. Jeršovas

Bilietai po 50 centų, visa knygutė 10 bilietų \$ 5.

Bilietus platina Federacijos Valdyba Melbourne sekmadieniais prieš pamaldas, kitur Federacijos įgaliotiniai.

Loterijos traukimas prieš Tautos Šventės minėjimą Melbourne Lietuvių Klube pietų metu rugsėjo 5 d.

Bandykite laimę — PAREMKIME SAVO SPAUDĄ!

ALK Federacijos Valdyba

Mūsų Rėmėjai

Tėviškės Aidų Rėmėjų prenumeratas prisiuntė: po \$ 50 P. Česnienė, V. Juzėnas, Pr. Mikus, A. Ruša, J. Zelvy, po \$ 30 G. Diger — Didoris, J. Lubickas, P. Plaušiniai, Z. Prancūnienė, G. Semienė, po \$ 25 P. Babarikas, A. Baužė, L. Braniška, L. Braniškienė, J. Ivinskienė, O. Kizilienė, M. Kunigiškienė, R. Kurlavičius, O. Leverienė, D. Martin, P. Mažeika, P. Nagys, J. Paškevičius, K. Paškevičius, V. Patašius, Alf. Ročius, Ant. Stankevičius, V. Taukus, A. Tomkevičius, V. Tugaudis, St. Virbickas, P. Usčienė. Kitos aukos: \$ 20 NN, O. Radzevičienė, \$ 10 L. Pažūsis, \$ 6 L. Lipinskas, \$ 5 S. Lipšius, po \$ 4 A. Beinoris, L. Čekas, S. Fišerienė, \$ 1 Geelongo Satrijos tuntas.

Visiems rėmėjams ir aukotojams nuoširdžiai dėkojame. Dar vis apie šimtas prenumeratorių neapmokėjo už praėjusius metus. Visų maloniai prašome apsimokėti ir už šiuos metus, nelaukiant atskiro paragavimo. Kas nori gauti pakvitavimą iš administracijos, pridėti pašto ženklą atsakymui, o keičiant adresą pridėti \$ 1.

ALK Federacijos Valdyba
Tėviškės Aidų Leidėjas

FELJETONO KONKURSA

Lietuvių išsivijos rašytojai kviečiami dalyvauti "Margučio" skelbiamame feljetono konkurse. Pagaidaujama išsivijos buitį liečianti tema. Ilgis neribojamas. Siunčiami rankraščiai pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant atskiro voko, kuriame įdedamas lapelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Skiriamos šios premijos I \$ 250, II \$ 150, III \$ 100. Premijos bus įteiktos 1982 m. spalio 17 d. Jaunimo centre Čikagoje. Rankraščius prašome siųsti iki 1982 m. spalio 1 d. šiuo adresu: Margutis, 2422 W. Marquette Rd. Chicago Ill 60629, USA.

— Lietuvių tautinių šokių ansambliis "Grandinėle" surengė didžiai pasisekusį koncertą Clevelando universitete. Spektaklis, priminęs lietuvių liaudies meno išsivystymo istoriją, buvo nuoširdžiai sutiktas.

LIETUVIŲ RADIO

VALANDELĒS

ADELAIDĒ 5FM šeštadieniais 9 val. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmadi. 11 val. ryto, pirmadi. 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE kiekvieno mėnesio III ir IV sekmadienį 8.30-9 val. ryto.

PERTH 6NR kas trečią savaitę vakarais 6.30 val.

ADELAIDĒ

LITUANIA CHORO LIETUVIŠKŲ DAINŲ POPIETĒ

Jau kelinti metai iš eilės choras Lituania vietoj baliaus suruošia sekmadienio popietę. Tad ir šių metų liepos 11 d. Adelaidės Lietuvių namuose įvyko tokia popietė. Gausiai atsilankę svečiai galėjo skaniai papieptauti, pamėginti loteriją, kuri buvo labai gausi vertingais fantais, na ir pasiklausyti lietuviškų dainų, kurias išpildė choras. Choristės, nors ir nusilakščiusios beruošiant pietus bei aptarnaujant svečius, bet žaibo greitumu pasipuošė tautiniais rūbais ir užpildė sceną. Laisvai išsiskirstę scenoje, choras padainavo: Kaip gi gražus, Išėjo mergelė, Ant kalno gluosnys, Linelį raunu, Lopšinė ir žveng žirgelis. Dainos nuskambėjo gražiai, o ypač Lopšinė, kur dueto dainavo J. Maželienė ir A. Urnevičienė.

Po choro programos sekė visa virtinė liaudies dainų, kurias pradėję choras įjungdamas ir visus svečius. Visoms dainoms puikiai akordeonu pritarė choro akompanuotoja Marytė Dumčienė. Ši Lituania choro popietė praėjo su pasisekimu, tik liūdna, kad nesimatė jaunimo. Būtų buvus gera proga pasimokinti lietuviškų dainų.

Choro dirigentė G. Vasiliauskienė savo padėkos žodyje pabrėžė, kol bendruomenė palaikys ir remia chorą, tol choras gyvuos, tol skambės dainos, tol vis turėsime vilktų. Kad jaunimas kada nors įsiljungs ir pamils lietuvišką dainą.

Dalyvis

Italija - Futbolo čempionas

Ispanijos sostinės Madrido stadione liepos 11 d. baigėsi 1982 m. Pasaulio futbolo turnyras, kuriame dalyvavo įvairių kraštų geriausias 24 komandos. Į finalus pateko abi Europos komandos: Italija ir Vakarų Vokietija. Italų komanda turėjo sunkų kelią į finalus, nes savo grupėje turėjo laimėti prieš Pietų Amerikos komandas, prieš Argentiną - 1978 m. čempioną ir šio turnyro favoritą - Brazilijos komandą, bet italai prieš Argentiną laimėjo 2-1, ir prieš Braziliją 3-2. Šie laimėjimai pakėlė italų moralę ir įveikė Lenkiją 2-0, kas italams atidarė kelią į finalus.

Vokiečių komanda turėjo lengvesnę laimę pusfinaliuose prieš Prancūziją, nes rungtynės baigėsi lygiomis 1-1. Pratepus laiką prancūzai vedė 3-1, bet vokiečiai išlygino ir tik penkiais laimėjo 5-4.

Finalinėse žaidynėse italai žaidė puikiai ir pasiekė 3-1 pergalę. Žaidynes stebėjo Ispanijos karalius Juan Carlos, kuris įteikė auksinę taurę čempionam. Stadione žaidynes stebėjo ir Italijos prezidentas Sandro Pertini, 86 metų, Vokietijos kancleris Helmut Schmidt, daugybė kitų garbingų svečių ir virš 90.000 žiūrovų. Italas Paolo Rossi buvo geriausias turnyro žaidėjas, įmušęs net 6 įvarčius.

Australijos televizijos stotis ABC perdavė visas žaidynes, tai daug sporto mėgėjų prie televizijos prisėdėdavo per kiaušų naktį. Pasaulio futbolo čempionato žaidynės įvestos 1930 metais ir Italija jas laimi jau trečią kartą. Edas